

MET JOU, IN JOUW BUURT

Verkiezingsprogramma 2026-2030

WIJ ZIJN CDA LOKAAL VELDHOVEN

In hart en nieren een lokale, Veldhovense partij. Daarom willen we werken aan een Veldhoven waarin het fijn wonen is. Iedereen moet mee kunnen doen. We profiteren van de groei in de regio. Maar deze groei mag niet ten koste gaan van jouw woonplezier.

De aanwezigheid van ASML of iets breder de Brainport brengt veel positiefs: banen en kansen voor bedrijven. Nieuwkomers zorgen voor nieuwe leden en vrijwilligers voor verenigingen. De groei zorgt helaas ook voor problemen waar we wat aan moeten doen. Jongeren kunnen geen betaalbare woning vinden. Het verkeer loopt vast en er is een te weinig stroom. Verenigingen hebben wachtlijsten en die worden langer.

Wij zetten ons in voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen. We sluiten niemand uit en zorgen voor elkaar, zeker voor wie het moeilijk heeft. In goede en in slechte tijden staan we naast elkaar, niet tegenover elkaar. Goed omgaan met natuur, energie en grondstoffen is onze plicht aan onze toekomstige generaties. Ook dat is een vorm van zorgen voor elkaar.

We kiezen voor een gemeente die er is vóór haar inwoners én met haar inwoners. Een gemeente waarin normen en waarden geen loze woorden zijn, maar de basis voor beleid. We denken dat de gemeente dit niet alleen kan. We hebben inwoners, ondernemers, scholen, verenigingen en kerken nodig. Samen zijn we Veldhoven.

Laten we aan de slag gaan,

Leonard Verspui

Lijsttrekker CDA lokaal Veldhoven

Inhoud

WIJ ZIJN CDA LOKAAL VELDHOVEN	1
1 Sterke samenleving, betrokken Veldhovenaren	3
Buurt als hoeksteen.....	3
Nieuwe buurtbewoners maken	4
2 Gezond leven, samen zorgen	5
Een kritische benadering van zorg	6
Ondersteuning dichtbij	6
Zorg voor jeugd en jongvolwassenen	6
Zorg voor ouderen.....	7
Een veilige samenleving	7
3 Een thuis bouwen, ruimte delen	8
Een dak boven je hoofd is een levensbehoefte.....	9
Bouwen met zorg, voor zorg, voorzieningen en ontmoeting	10
Behoud de kwaliteit van de vier kerkdorpen	10
Groen is gezond	11
Verduurzaming laten we meelopen met (ver)bouwen.....	11
4 Een vereniging is voor iedereen	13
5 Goed onderweg, versnellen op mobiliteit	15
6 Leren voor het leven, kansen creëren en benutten.....	17
7 Plezier in ondernemen	19
8 Betrouwbare overheid, vertrouwen in mensen.....	21
Menselijk contact	22
Het verhaal van Veldhoven vertellen	22
Sterk Veldhoven in een sterke regio	23
Houdbaar huishoudboekje, grip op geld	23

1 Sterke samenleving, betrokken Veldhovenaren

CDA lokaal Veldhoven wil werken aan een Veldhoven waarin het fijn wonen is. Iedereen moet mee kunnen doen. Ook als je een beperking hebt. Je geloof, je geslacht, waar je vandaan komt, je huidskleur en de taal die je spreekt maakt daarbij niet uit. We zoeken de verbinding, niet het verschil. Verbinden doe je met je burens en je buurt, bij je sport- of een andere club. Maar verbinden begint in de buurt, een fijne en veilige plek om te wonen.

We willen wijken en buurten helpen. Dit is maatwerk, want wat in Oerle werkt, hoeft niet te werken in Zeelst. We steunen initiatieven die uit buurten en wijken komen. Dit kan zijn met kennis 'handjes', of geld. Geen vast budget, maar zorgen dat er iets kan gebeuren. We willen dat de gemeente helpt bij het open houden van wijkgebouwen en buurthuizen.

Door de komst van veel nieuwe Veldhovenaren dreigt het buurtgevoel verloren te gaan. Daarom vinden wij het belangrijk dat nieuwkomers burens worden.

Buurt als hoeksteen

- ➔ We gaan ruimte maken – ook financieel - voor initiatieven van burgers voor 'buurtbeheer'
- ➔ We steunen buurthuizen en wijkgebouwen structureel. Multifunctioneel gebruik van die ruimte(n) en voorzieningen zoals een koffiecorner, afhaalpunt of pinautomaat kunnen hierbij een functie hebben
- ➔ Veel van wat we willen staat in de Visie Sociaal Maatschappelijke Ontwikkeling. De agenda van deze visie gaan we uitvoeren
- ➔ We willen dat de gemeente met goede analyses van gegevens snel verzwakking van wijken signaleert en dan ingrijpt

Nieuwe buurtbewoners maken

- ➔ We versterken de regie op inburgering en integratie, bijvoorbeeld bij dreigende wachtlijsten voor taallessen.
- ➔ We werken samen met bedrijven voor het leren van de Nederlandse taal op de werkvloer
- ➔ We nemen deel aan 'Brainport voor elkaar'
- ➔ We rollen het Cordaad project Expeditie Veldhoven groots uit: internationals koppelen aan Veldhovense maatjes om samen Veldhoven en elkaars cultuur te ontdekken. Dit geeft goede resultaten

2 Gezond leven, samen zorgen

CDA lokaal Veldhoven kiest voor een integrale benadering van gezondheid. Een "Gezonde Leefomgeving" omvat veel verschillende dingen. Het gaat om je persoonlijke gezondheid, maar ook de omgeving speelt een rol. Is deze groen, schoon en veilig? En kan je op tijd en in de buurt zorg krijgen als het nodig is? De landelijke overheid bepaalt een groot deel van het beleid op gezondheid. Toch kunnen we genoeg zaken zelf sturen. Kiezen voor preventieve gezondheidskundige maatregelen, goede verkeersmaatregelen en de openbare ruimte veilig inrichten.

Veel inwoners raken door al het aanbod het overzicht kwijt. Als je op zoek gaat naar een maatschappelijk probleem, vind je een woud aan organisaties. De kunst is om goed samen te werken. Daarom willen wij meer coördinatie van de gemeente. Goede voorbeelden zijn de woon-zorgtafels, het armoedenetwerk en de samenwerking met organisaties als Swove, Cordaad en BSR.

Bij de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) en de Jeugdwet zijn we kritisch op de uitvoerders. Bij de uitvoering gaan we uit van preventie en van zelf- en samenredzaamheid. Voorkomen is beter dan genezen, en ook goedkoper. Hulp geven we als dat echt nodig is en zolang als het nodig is. We verleiden jongeren én ouderen om te sporten en te bewegen. We zorgen voor voldoende locaties die voor iedereen toegankelijk zijn.

We zorgen voor een goede spreiding van de zorg. Huisarts, wijkzorg, en fysiotherapie moet in de buurt zijn. Wijkgebouwen en andere ontmoetingsplaatsen zijn nodig om ouderen mee te laten doen met projecten tegen eenzaamheid of voor valpreventie.

De regelingen in Veldhoven voor hulp bij armoede zijn ruim, we willen dat zo houden. Regels en wachtlijsten vormen een groter probleem dan het geld dat er voor nodig is. We willen meer mogelijkheden voor bijstandsgerechtigden om giften te ontvangen.

We denken dat een verplichte tegenprestatie niet helpt als je hulp nodig hebt. Wel is het goed om iets te doen, bijvoorbeeld vrijwilligerswerk. Het meedoen in Veldhoven vinden we belangrijk.

Er ontbreekt een mogelijkheid voor tieners onder de 18 om uit te gaan. Daar willen we wat aan doen in overleg met de horeca. Om verveling, ongezond gedrag en overlast tegen te gaan kan een gemeente veel doen. We nemen 'Opgroeien in een kansrijke omgeving' als basis. Dit is wetenschappelijke onderbouwde methode. Het doel is jongeren gelukkiger en gezonder op te laten groeien en te voorkomen dat zij gaan drinken, roken of drugs gebruiken.

Een kritische benadering van zorg

- ➔ Het uitvoeren van de Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) evalueren we kritisch, bijvoorbeeld via een benchmark. We willen een vlekkeloze uitvoering
- ➔ We gebruiken goede voorbeelden uit andere gemeenten voor aanscherping, bijvoorbeeld als Samen Oplopen

Ondersteuning dichtbij

- ➔ We willen voor meer kinderen gezinscoaches en buurtouders. De coaches en buurtouders ondersteunen we beter
- ➔ We helpen mantelzorgers met respijtzorg (dat iemand tijdelijk de zorg van je overneemt) of een waarderingsbijdrage
- ➔ We maken het bouwen van een mantelzorgunit in de achtertuin vergunningsvrij
- ➔ We willen een vrijstelling voor bijstandsgerechtigden voor giften tot een bedrag van 2000 euro per jaar

Zorg voor jeugd en jongvolwassenen

- ➔ We zorgen voor meer sport- en spelvoorzieningen voor de jeugd. Als deze in de buitenruimte komen dan doen we dit met aandacht voor het klimaat en biodiversiteit

- ➔ We willen mogelijkheden om uit te gaan voor de jeugd onder de 18 jaar
- ➔ We onderzoeken wat nodig is voor gastgezinnen en voeren adviezen daarover uit
- ➔ We willen flexibele inzet van kinder- en jeugdpsychologen om wachtlijsten korter te maken
- ➔ We willen aansluiten bij de proef Bouwdepot die thuisloze jongeren een onbezorgde startsituatie biedt
- ➔ We bevorderen schoolgezondheid door de inzet van Gezonde School-adviseurs van de GGD

Zorg voor ouderen

- ➔ We willen de test om een rollator te kunnen lenen bij het Citycentrum verlengen
- ➔ Wandel- en fietspaden zijn niet overal geschikt voor ouderen. Routes naar winkels en voorzieningen pakken we versneld aan
- ➔ We willen meer beweegtuinen en -toestellen voor ouderen
- ➔ Voorzieningen spreiden we zodat deze voor iedereen dichtbij zijn en we maken ze voor iedereen toegankelijk
- ➔ Eenzaamheid gaan we tegen door het openhouden van ontmoetingsplaatsen en het steunen van initiatieven van ouderenorganisaties

Een veilige samenleving

- ➔ De openbare ruimte richten we veilig in. Een goede inrichting helpt om ongelukken, vernieling en vervuiling te voorkomen
- ➔ We kiezen voor voldoende toezicht. We handhaven bij vernieling, ongewenst gedrag en overtredingen. We vinden preventie beter dan handhaven en straffen

3 Een thuis bouwen, ruimte delen

CDA lokaal Veldhoven wil voor iedereen een (passend) dak boven het hoofd. Het lijkt zo normaal, toch is dat nu niet het geval. Een tekort aan geschikte woningen maakt woonruimte te duur. Starters, ouderen en kwetsbare groepen als statushouders en arbeidsmigranten kunnen geen geschikte woning vinden. Een toekomst met voldoende woningen (en zeker voldoende sociale woningen) vraagt om een gemeente met visie. Een gemeente die durft te kiezen voor een ambitieus woningbouwprogramma.

De afgelopen jaren hebben we dat gedaan. We bouwden elk jaar meer dan 400 woningen. En we blijven dat doen. Verder hebben we starterslening verlengd en het leenbedrag verhoogd.

Toch is dit allemaal niet genoeg. Meer doen met de bestaande woningen is nodig. Het moet makkelijker worden om woningen te splitsen of gedeeld te gebruiken. Belemmeringen, zoals de parkeernormen, moeten minder knellend worden. We steunen gedeeld gebruik van woningen en we stimuleren doorstroming. Elke oudere die verhuist naar een kleinere woning zet een 'verhuistreintje' in beweging van gemiddeld vier andere verhuizingen.

Processen versnellen we als het kan. Goede communicatie en samenwerking met woningcorporaties en met bestaande en nieuwe bewoners helpt daarbij.

Alleen maar meer bouwen is niet genoeg. Het gaat om een goed 'thuis' voor iedereen. We moeten bouwen wat nodig is. Dit is een goede mix van duurdere en goedkopere huur- en koopwoningen voor starters, ouderen, gezinnen met en zonder kinderen en voor kwetsbare groepen. We bewaren de balans tussen huizen en appartementen. Permanent wonen in recreatiewoningen zien we niet als een oplossing om te zorgen voor meer woningen.

Goed wonen vraagt ook voldoende voorzieningen in de buurt voor zorg, winkels, sport en spel. De omgeving maken we groen en klimaatbestendig, met toegankelijke en veilige straten.

Een dak boven je hoofd is een levensbehoefte

- ➔ We stellen de woningzoeker centraal, zoals we dat hebben gedaan bij de plannen voor De Run en het Citycentrum. Dat betekent op sommige plaatsen ook kleine appartementen (30-50m²)
- ➔ We houden vast aan een (minimale) bouwproductie van elk jaar 400 nieuwe woningen:
 - We ronden de bouw van Zilverackers af (daar is ook ruimte voor een gezondheidscentrum en voor een supermarkt)
 - We versterken met hoogbouw de stedelijke structuur rond Heerbaan, Citycentrum, Burgemeester van Hooflaan en Run. Wie kiezen voor beeldkwaliteit én sociale samenhang. Buiten de stedelijke structuur kiezen we niet voor hoogbouw
- ➔ We willen nadenken over de functie van het gemeentehuis en over de mogelijke verplaatsing van de gemeentewerf
- ➔ We maken het mogelijk om een woning te delen, te splitsen of op te toppen
- ➔ We versnellen projecten door ontwikkelaars meer ruimte te geven met duidelijke plannen én met goede participatie in alle fasen (uitnodigingsplanologie)
- ➔ We willen de starterslening behouden. En we willen sociale koopwoningen behouden voor de groep waarvoor deze bedoeld zijn. Daarvoor doen we onderzoek naar een regionaal fonds om daarmee corporaties meer armslag te geven
- ➔ We denken dat kleinere tijdelijke woningen nodig kunnen zijn om voldoende woonruimte te bieden

- ➔ Het is belangrijk dat statushouders een plaats krijgen. Voor de opvang vinden we landelijke afspraken voor spreiding een goed vertrekpunt

Bouwen met zorg, voor zorg, voorzieningen en ontmoeting

- ➔ We houden vast aan de norm van minimaal 30% sociale huurwoningen
- ➔ Voor de stedelijke structuur kiezen we voor "15 minuten stad". Alle normale voorzieningen moeten binnen 15 minuten bereikbaar: lopen, fietsen of openbaar vervoer
- ➔ We willen in projecten groepen kunnen bevoordelen. Bijvoorbeeld om leraren, verpleegkundigen of agenten meer kansen te geven op een woning. Ook mensen die een aangepaste woning nodig hebben moeten voorrang kunnen krijgen. Voorrang voor eigen bewoners klinkt mooi, maar dit werkt uiteindelijk te verstoring op de regionale woningmarkt
- ➔ We willen aandacht voor verzorgingstehuizen. Ze komen in het gedrang. Nieuwe, commerciële concepten lokken personeel weg. Niet iedereen kan deze zorg betalen, waardoor er een tekort aan ruimte in verzorgingstehuizen kan ontstaan
- ➔ We willen alleen gemeentelijke panden die een maatschappelijke functie hebben. Met slimme combinaties, en multifunctioneel gebruik kunnen we ze nog beter benutten. Denk bijvoorbeeld aan combinatie van theater en raadzaal of bieb en museum

Behoud de kwaliteit van de vier kerkdorpen

- ➔ We willen de beeldkwaliteit van de kerkdorpen zoveel mogelijk behouden. Meer woningen kunnen we hier maken door het splitsen en delen van bestaande woningen. Ook bijgebouwen kan je ombouwen. Nieuwe projecten zijn mogelijk als ze de beeldkwaliteit niet aantasten
- ➔ Ook in de kerkdorpen hebben we aandacht voor een goede mix aan betaalbare woningen. Mogelijk dat de gemeente kleine

particuliere initiatieven moet compenseren om te zorgen voor voldoende sociale huurwoningen

- ➔ We zoeken slimme regelingen om de kernen levendig te houden. Als het kan helpen we ondernemers en verenigingen. Een mogelijkheid is om een café of restaurant meer ruimte voor een terras te geven

Groen is gezond

- ➔ We houden vast aan de Groennorm. Dit betekent minimaal 8m2 groen bij elke nieuwe woning
- ➔ We kiezen voor een zo groen mogelijke herinrichting van het Citycentrum
- ➔ In de buitenruimte maken we ontmoeting, sport en spel mogelijk. Daarbij letten we op voldoende groen, duurzaamheid en biodiversiteit
- ➔ We zijn zuinig op ons (schaarse) buitengebied. We maken groene buffers rondom nieuwbouwgebieden. We doen dit bijvoorbeeld rondom Zilverackers
- ➔ We investeren in het Groene Lint rondom de Gender
- ➔ We behouden het culturele landschap Hoogeind en maken ruimte voor een idee als Heerenboeren
- ➔ We blijven zuinig op onze bomen. Aandacht voor het goed toepassen van de regels voor kappen blijft nodig

Verduurzaming laten we meelopen met (ver)bouwen

- ➔ Bij alle bouwprojecten stellen we eisen aan verduurzaming, vergroening en een goede opvang van regenwater. Een voorbeeld is het Convenant SEB (schoon en emissieloos bouwen). We gaan geen regelingen stapelen, dit vertraagt nieuwbouw!

- ➔ We willen daken beter gebruiken. Niet alleen voor zonnepanelen, maar ook voor groen. Dit kan samengaan met een extra woonlaag
- ➔ We helpen Veldhovenaren die zelf aan de slag gaan:
 - De Kluskar steunen we omdat ze mensen helpen energie te besparen
 - We willen iets vergelijkbaars voor tuinen: tuinen gebruiken voor koeling en het opvangen van regenwater
- ➔ In Veldhoven willen we meedoen aan het Schone lucht akkoord

4 Een vereniging is voor iedereen

CDA lokaal Veldhoven is trots op de verenigingen: Veldhoven kent er ruim 1000. Ze spelen een belangrijke rol. We vinden dat de gemeente verenigingen moet helpen.

Voetbalverenigingen komen in de knel met velden en kleedruimte, Art4You kent wachtlijsten... Onze verenigingen merken de groei van Veldhoven elke dag. Groei is nodig, maar is een uitdaging voor verenigingen. Veel verenigingen draaien op de generatie die vroeg met pensioen kon. Deze generatie is opgegroeid met 'je bent lid, blijft lid en helpt mee'. Het wordt steeds moeilijker om bestuurders en vrijwilliger te vinden. Bestuurders kunnen aansprakelijk zijn bij schade en krijgen te maken met onveilig gedrag. Iets organiseren wordt steeds moeilijker, beveiligers zijn vaak de grootste kostenpost.

Verenigingen kunnen van nieuwkomers buurtbewoners maken. Zo voorkomen we dat we een forensengemeente worden: een slaapplek om snel op je werk te zijn in een hightech-regio.

De groei van de regio moet helpen om onze verenigingen en voorzieningen in stand te houden. We hoeven Veldhovenaren niet te leren hoe ze iets moeten organiseren, dat kunnen ze prima. Er is een combinatie nodig van mensen, ruimte en faciliteiten, ondersteuning en geld. Daar kan de gemeente bij helpen.

Onze keuzes:

- ➔ We denken dat er een "Verenigingswijzer" moet komen, vergelijkbaar met de Veldwijzer. De "kantine van Veldhoven" waar bestuurders advies krijgen. We borduren hierbij verder op bestaande ideeën zoals het sportcafé. we denken aan:
 - Administratieve ondersteuning. Mensen worden niet lid van een harmonie om penningmeester of secretaris te worden. Voor kleine verenigingen zijn de bankkosten vaak een grote kostenpost. Shared services kunnen dit goedkoper en beter maken

- Een sport- of cultuurfonds voor grotere sponsorpakketten of het beter benutten van subsidie. Voor een individuele vereniging is dit vaak te moeilijk
 - Toegang kennis en trainingen. Voorbeeld: Informeer sportclubs actief over de Sportlening
 - Samenwerking met Cordaad om vrijwilligers te vinden
 - Een evenementenloket om je te helpen met de vergunning en alles wat er bij komt kijken. We proberen de regels voor evenementen te vereenvoudigen
 - Verzekeringen voor bestuurders en organisatoren
- ➔ We belonen inzet voor participatie, verduurzaming en inclusiviteit extra. Een goed voorbeeld van meer participatie en inclusiviteit is de eerste dementievriendelijke ruimte in D'n Bond
 - ➔ In alle grotere ontwikkelingen houden we rekening met de "15 minuten stad": wat is er nodig om binnen 15 minuten mogelijkheden voor ontspanning en activiteiten te vinden?
 - ➔ We kijken verder vooruit: dus niet pas in actie komen als de knelpunten er zijn, maar voordat ze optreden (de kost gaat voor de baat uit)
 - ➔ We staan garant bij hogere leenbedragen voor (sport)accommodaties

5 Goed onderweg, versnellen op mobiliteit

CDA lokaal Veldhoven wil de mobiliteitstransitie versnellen, dus een alternatief voor de auto op brandstof. We willen het fietsen aantrekkelijker te maken door goede fietspaden en voldoende stallingen. Dorpskernen en winkels moeten te voet goed bereikbaar zijn. Groene wandelpaden verbinden onze wijken met elkaar en met het buitengebied. We lobbyen voor een Hoogwaardig Openbaar Vervoer verbinding (HOV) van het Maxima MC naar het Citycentrum. En we willen een goede aansluiting op de Brainportlijn. Bij het vernieuwde Citycentrum hoort een HOV-station.

We zijn blij dat het gelukt is om het geld te regelen voor de HOV-lijn tot aan Koningshof.

Onze keuzes:

- ➔ We willen het (H)OV-netwerk uitbreiden
- ➔ We ondersteunen deelmobiliteit, bijvoorbeeld met wijk-hubs
- ➔ Veldhoven staat bekend om de goede fietsverbindingen. Dit houden we zo en we verbeteren het nog. Dit mag ten koste gaan van ruimte voor de auto
- ➔ We herstellen wandel- en fietspaden direct na bouw- en wegwerkzaamheden
- ➔ We willen dat kinderen en jeugd veilig van en naar school fietsen. We zijn voor nieuwe ideeën zoals een fietshelm vanaf 6 jaar of een fietshelm cadeau als je je fietsdiploma haalt
- ➔ We zijn voor 30 km/uur als norm binnen de bebouwde kom. Het is veiliger als er geen grote verschillen zijn. Voor Heerbaan en Kempenbaan kiezen we voor maximaal 50 km/uur
- ➔ Met meer laadpalen in alle wijken wordt het gebruik van elektrische deelauto's aantrekkelijker

- ➔ Parkeernormen mogen van ons het splitsen en delen van woningen niet blokkeren. Waar nodig passen we dit aan om woningzoekenden te helpen
- ➔ Voor Eindhoven Airport houden we vast aan de afspraken uit het rapport van Pieter van Geel. We steunen initiatieven die uitkomsten van beleidsmodellen beter laten aansluiten op dat wat de bewoners van Veldhoven ervaren

6 Leren voor het leven, kansen creëren en benutten

Leren speelt een belangrijke rol voor **CDA lokaal Veldhoven**. Het is belangrijk voor jezelf: onderwijs helpt je jezelf te ontwikkelen en een plaats in te nemen in de samenleving. Een leven lang leren helpt je om te gaan met de veranderingen in de maatschappij.

Onderwijs draagt ook bij aan maatschappelijke ontwikkeling. Het speelt een rol bij het delen van normen en waarden. Het onderwijs kan signaleren: problemen thuis of in de ontwikkeling zien. Een signaal kan leiden tot tijdige acties die erger voorkomen. Extra steun, bijvoorbeeld via Stichting Leergeld, kan helpen in de strijd tegen kansenongelijkheid.

We zien de kansenongelijkheid groter worden. Dat willen we niet accepteren. We moeten beschikbare mogelijkheden gebruiken deze ongelijkheid kleiner te maken. De ervaring leert dat organisaties als Stichting Leergeld makkelijker 'achter de voordeur' komen dan de gemeente. We vinden de samenwerking met deze maatschappelijke organisaties belangrijk.

Een risico dat we zien is dat kinderen al jong een etiket opgeplakt krijgen. Een etiket kan een last en belemmering zijn. Anderen gaan je zo zien en je gaat je ernaar gedragen. Het voorkomen van een 'etiket' mag geen blokkade zijn om een kind te helpen.

Wij maken ons zorgen over de signalen dat meer jongeren kampen met psychische klachten. Aandacht hiervoor is en blijft nodig, bijvoorbeeld door goed te letten op de beschikbaarheid van zorg.

Basisscholen zijn de basis voor een wijk. Samen met voorzieningen als kinderopvang en buitenschoolse opvang vormen ze belangrijke ontmoetingsplekken. Die moeten dan ook bereikbaar zijn voor alle inwoners en zeker voor de toekomstige inwoners van Veldhoven. Het is een taak voor de gemeente om op tijd te zorgen voor extra

schoolgebouwen. Verder vraagt de komst van internationals om extra taalklassen.

Daarnaast vinden we de bereikbaarheid van middelbaar en voortgezet onderwijs belangrijk. We zijn dan ook blij met het Sondervick College.

Onze keuzes:

- ➔ We kiezen eerder voor collectieve financiering dan voor hulp per individuele leerling. Dit helpt om etiketten te voorkomen
- ➔ We bieden extra taallessen voor internationals voor alle leeftijden. We willen gebruik maken van de kennis van LOWAN. LOWAN is een kennis- en ondersteuningspunt voor het onderwijs aan nieuwkomers in het primair en voortgezet onderwijs
- ➔ We geven extra aandacht aan schoolverzuim. Samen met schoolinstellingen zoeken we naar oorzaken en mogelijkheden om te zorgen voor minder verzuim
- ➔ Met 'Brainport voor elkaar' werken we aan het minder laaggeletterdheid en meer digitale vaardigheid
- ➔ We organiseren structureel overleg met schoolbesturen, kinderopvang, jeugdzorg en maatschappelijke partners. Dit heeft als doel om knelpunten en verbeteringen zo vroeg mogelijk in beeld te krijgen
- ➔ We onderzoeken de mogelijkheid om onderwijsgebouwen meer multifunctioneel te gebruiken. Het is zonde als deze gebouwen alleen tijdens de schooluren open zijn

7 Plezier in ondernemen

CDA lokaal Veldhoven is trots dat Veldhoven met ASML een belangrijke rol speelt in Brainport. Het is één van de belangrijkste innovatiegebieden van Europa. Een toekomstbestendige economie en lage werkloosheid zijn natuurlijk fijn, maar het brengt ook zorgen met zich mee. Denk aan stijgende huizenprijzen en een groeiend gebrek aan woningen. Ook staat onze bereikbaarheid onder druk.

Om onze Midden- en Kleinbedrijven ruimte te blijven bieden, moeten we keuzes durven te maken. We pleiten voor een zorgvuldige uitwerking van de visie op de Run. De kavels op Habraken moeten vooral benut worden voor bedrijven waarvoor op de 'nieuwe Run' geen plaats meer is.

Om de leefbaarheid in de vier kerkdorpen op peil te houden, moeten we de horeca en detailhandel ondersteunen.

De ondernemers in het Citycentrum hebben we gesteund met 2 uur gratis parkeren. Bereikbaarheid van het Citycentrum via alle vormen van vervoer is belangrijk. Dus ook de auto is daar welkom.

Door vergrijzing en minder jongeren komen veel ondernemers de benodigde 'handjes' te kort. Daar willen we wat aan doen. Thema's zoals het terugdringen van laaggeletterdheid en schuldhulpverlening helpen ook om te zorgen voor voldoende en geschoolde werknemers.

Onze keuzes:

- ➔ Habraken reserveren we voor 'verplaatsers' vanaf de Run
- ➔ Solitaire bedrijfjes, winkels en/of cafés verleiden we tot verplaatsing naar de kerkdorpen. De achterblijvende panden gebruiken we voor woningen. De opbrengst van de woningen gebruiken we voor de financiering van de verplaatsing

- ➔ We werken aan meer leerwerkplekken voor jongeren en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. We maken het zo makkelijker om een geschikte baan te vinden
- ➔ We werken samen met ASML en andere partners binnen Brainport om Veldhoven voor iedereen leefbaar te houden
- ➔ We ondersteunen van de weekmarkt en Veldhovense evenementen als het Cityfest, kermis, jaarmarkt en Veldhoven on ice. De regels maken het organisatoren steeds moeilijker. Dit moet anders: vereenvoudigen en helpen. Evenementen helpen om de kerkdorpen levendig te houden en zijn goed voor de middenstand
- ➔ We gaan ondermijning op bedrijventerreinen tegen met een veilige inrichting, gerichte controles en samenwerking met Brainportregio

8 Betrouwbare overheid, vertrouwen in mensen

CDA lokaal Veldhoven ziet dat we voor grote uitdagingen staan. De regio groeit snel, terwijl er te weinig huizen en bedrijfslocaties zijn. Stikstof-, energie- en waterproblematiek zorgen voor beperkingen. Voor Veldhoven zijn en worden grote plannen ontwikkeld, zoals de herinrichting van het Citycentrum en de Run en de aanleg van de HOV-lijn. Dit legt een druk op de financiën, de ambtenaren en de bevolking van Veldhoven.

Het gevaar bestaat dat we bij deze uitdagingen de **mensen** uit het oog verliezen. Een relatief grote groep Veldhovenaren is het vertrouwen in de overheid kwijt. Ze voelen zich niet gehoord. Menselijk contact, weet wat er speelt en consequent zijn: mensen mogen dat van de gemeente verwachten. We leven in een complexe maatschappij. Dit vraagt om een goed bestuurd gemeente die het vertrouwen verdient bij haar inwoners.

De samenstelling van de gemeenteraad en de besturen van veel organisaties vormen op dit moment geen goede afspiegeling van de diversiteit van onze gemeente. Een betere afspiegeling zorgt voor meer verbinding en vertrouwen. Het delen van verhalen helpt om een sterker Veldhovens gevoel te krijgen. We denken dat kunst en cultuur daaraan bijdragen.

Veel regels zijn complex. En met elke regeling geldt dat mensen er net buiten vallen. Mensen verdwalen in de regels, al helemaal als je door samenloop van meerdere regels tussen wal en schip valt. Inwoners moeten een oplossingsgerichte overheid ervaren. De ombudsman kan helpen om onrechtvaardige situaties op te lossen.

Vertrouwen vraagt om grip op de gemeentelijke financiën. Ook deze zijn uitdagend. Niet alleen door de grote projecten. De inkomsten via het Rijk zijn onzeker en grillig. En dit geldt ook voor de uitgaven aan Jeugdzorg en WMO. Tekorten zijn lastig te vangen met bezuinigingen. Bezuinigen betekent al snel het snijden in voorzieningen. Voorzieningen als de bibliotheek, Art4You, de Schalm en museum willen we juist behouden. We willen niet dat we

moeten kiezen tussen de zorg voor jongeren en ouderen of het laten omvallen van verenigingen of voorzieningen.

De inkomsten van de gemeente bestaan naast de Rijksbijdrage uit belastingen en heffingen. Voor sommige belastingen, zoals de hondenbelasting en OZB (Onroerendzaakbelasting), is de grondslag steeds lastiger uit te leggen. Zo stamt de hondenbelasting nog uit de tijd dat er met hondenkarren gereden. We willen moderniseren, binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft. We zijn tegen het verhogen van belastingen zonder goede argumentatie om de begroting sluitend te maken. Heffingen zijn er om de kosten voor een specifiek doel te dekken, bijvoorbeeld voor het onderhoud van het riool of het ophalen van het vuil. Ze bewegen dus mee met de kosten die de gemeente maakt.

Menselijk contact

- ➔ We kiezen voor besturen met de menselijke maat. We willen mensen niet uit het oog verliezen.
- ➔ We kiezen de vorm van participatie die het best past bij het onderwerp. Contact met buurt en wijk voor eenvoudige zaken en Veldhoven aan tafel voor sociale vraagstukken. Bij complexe opgaven staan we positief tegenover een Burgerberaad
- ➔ We versterken de samenwerking met organisaties als Stichting Leergeld, Swove en Cordaad. We denken dat ze meer en beter mensen bereiken dan de gemeente dat kan
- ➔ We zorgen voor een loket waar mensen zonder afspraak een vraag kunnen stellen en een luisterend oor vinden
- ➔ We willen meer bekendheid voor en inzet van de gemeentelijke ombudsman

Het verhaal van Veldhoven vertellen

- ➔ We behouden cultuur en monumenten op basis van het 'Verhaal van Veldhoven'
- ➔ We handhaven de bestaande regelingen voor kunst en cultuur

- ➔ We zijn voor een Panaroma van Veldhoven waarmee verleden, heden en toekomst van Veldhoven verteld kan worden
- ➔ We zorgen voor ruimte voor de grotere evenementen in de stedelijke structuur rondom het Citycentrum. Evenementen in de kerkdorpen moeten passen bij het dorpse karakter
- ➔ Glow in Veldhoven vinden we positief, maar dan graag elk jaar in een ander kerkdorp

Sterk Veldhoven in een sterke regio

- ➔ We staan open voor regionale samenwerking. Het is geen doel op zich. We doen het als het nuttig is. Om Veldhoven bereikbaar te houden, voor de veiligheid en om zorg betaalbaar te houden is samenwerking nodig
- ➔ We vragen meer aandacht voor de evaluatie van regionale samenwerking in beleid en financiële rapporten: levert het op een goede manier op wat nodig is?
- ➔ We werken samen in Midstad om voldoende, goede ambtenaren te hebben
- ➔ We zoeken de organisaties van internationals actief op om tot samenwerking te komen
- ➔ We gaan nadenken over een regionale versie van Veldhoven aan tafel

Houdbaar huishoudboekje, grip op geld

- ➔ We begroten over een langere periode. Zo kan een meevaller in het ene jaar een tegenvaller in het volgend jaar compenseren. We blijven hierbij binnen de regels die de provincie stelt
- ➔ Om een verdere stijging van de afvalstoffenheffing te voorkomen zoeken we aansluiting bij regionale afvalverwerkingsinitiatieven
- ➔ We stellen een nieuwe indeling van de gemeentelijke begroting voor, zodat het voor iedereen gemakkelijker is te zien waar de

gemeente mee bezig is en wat prioriteit heeft. De inhoud vastgestelde Visie op Veldhoven biedt een goede basis

- ➔ We vergroten de financiële voorspelbaarheid door gegevens analyse, continue monitoring en scenario denken
- ➔ We denken na over hoeveel plannen voor investeringen Veldhoven tegelijk aankan
- ➔ We willen kijken naar de belasting voor niet-woningen. Deze is in Veldhoven lager dan in vergelijkbare gemeenten. Een hoger tarief is een mogelijkheid om de gemeentelijke financiën gezond te houden
- ➔ We willen onderzoek naar een modernisering van de belastingen, binnen de mogelijkheden die een gemeente heeft